

Petrás pap keresztje

2009 június 21. Flag

Szöveg méret

90

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Móser Zoltán fantasztikus cikksorozata a régmúlt idők, az elfelejtett Magyarország kincseit mutatja meg nekünk ebben a párját ritkító sorozatban, mely a Magyar Nemzet hétvégi magazinjának volt elengedhetetlen tartozéka. Utazzon velünk, ismerjük meg együtt Magyarországot egy kicsit másképpen.

*„Pap Bécsit?l mikor jössz Klézse felé
Csípke Bokor égnék az ? Keresztjén
Kérem allj meg itt imádkazál
Imádkazván Isten lelke reánk száll
És a pap házad fog j?ni
Meg érted lesz mit fog már mesélni...”*
Duma-István András

Két évvel ezel?tt a Király-hágón túli Vlagyeszát és környékét jártam be, most a moldvai Szeret menti magyar falvakat. Ezek közül egyr?l, Somoskáról az itt látható kép kapcsán külön kell szólni, hisz olyan papnak állít emléket, aki több mint száz éve halott, de akinek nevét minden csángó magyar imaként emlegeti. Petrás Incze Jánosról van szó, aki Somoskán halt meg (meggyilkolták), s akinek népdalgy?jtése és népismereti feljegyzései nélkülözhetetlenek a magyarságtudomány számára.

Amikor arról érdekl?dtem, hogy sírja látható-e, szomorúan hallottam, hogy nincs meg. De beszélgetés közben szóba került a papok bécse (k?b?l készült nagyobb pincét jelent a csángóknál), ahol áll egy emlékkereszt. Öt kilométert kellett földúton kacsaringózni, hogy megeljük és lefényképezzük. Kísér?nk szerint ennek az 1973-ban felállított keresztnek volt egy sokkal régibb el?dje, jelezvén, hogy a minorita rendi áldozár nevét itt soha nem felejtették el.

Petrás Incze János Moldvában, Forrófalván született 1813-ban. „Úgy sejtem – írja Domokos Pál Péter –, hogy a Háromszék megyei Kantában, a mai Kézdivásárhelyen, a minoriták gimnáziumában végezte középiskoláit. Fogadalomtétele 1834-ben, pappá szentelése 1836-ban Egerben történt. Az újmisési szerzetes élethivatása teljesítése céljából vértestvéreire ment vissza, Moldvába. Lelkészi m?ködését 1839-ben a Bákó megyei Pusztinában kezdte el, akkor, amikor a magyar tudományos érdekl?dés is Moldva felé fordult.

Az ifjú szerzetes munkáját otthon elismerik, és m?veltségére, emberekkel való helyes bánásmódjára püspöke felfigyel. Bizalmat érezve iránta, magával hordozza. Püspökét 1841 nyarán a Csík megyei Borszékre kíséri. Itt ismerkednek meg Döbrenteivel, aki arra kéri, hogy a moldvai magyarságról szóló feleleteit az általa küldött harmincnolc kérdés alapján írja meg.

1843 májusában püspöke rendeléséb?l új állomáshelyre, Klézsére került. Innen még ezen év telén elküldte Döbrenteinek a lejegyzett újabb harmincnégy dal szövegét. Alsó-Klézsér?l, 1844. augusztus 29-én Jerney Jánostól küldött levelében megírja, hogy szeretne falujában iskolát állítani, mert amiket püspöke állíttatott, azok közül a jászvásári áll, a szabófalvi vonaglik, a kalugeri elhalt, a foksányi nincs, Valeszakán nem tanítanak.” Tudja, hogy az iskolára és a magyar nyelv? szentmisére a nyelv megmaradása miatt van nagy szükség. „Mily szomorú háttérben szorítva él itten nyelvünk, arról nem írhatok, hanem áldom a terem?t azért is, amennyivel élvezni engedett, én megelégszem ezen egyszer? keresztényi elvtannal” – olvashatjuk egyik, 1863-ban kelt levelében.

Ekkor alakult meg az a Szent László Társulat, mely egyházi és világi személyeket küldött a moldvai csángó magyarok közé. Az öttagú küldöttség 1868 nyarán be is járja Moldvát. Az egyik küldött naplójában a következ? olvasható: „... sehol nem találtuk magunkat otthoniasabban, mint Petrás Ince házában. ? az, kinek neve megérdemli, hogy aranybet?kkel jegyeztessék a moldvai csángók annaleseibe. Külseje megnyer?, termete izmos, közép, képe tojásdad, színezete barnás, szemei mandulavágásúak, orra kissé hajlott, bajusza fölfelé pödört, szakállja szürkés, hegyezett, modora... mi a szívében, az a nyelvén.”

A népéért és nemzetéért lángoló, mindig segíteni akaró és tudó embert 1886. szeptember 6-án rablógyilkosok ölték meg. Úgy tudták, sok pénze van... Petrás a gyilkosság után még élt, gyilkosait felismerte, de legjobb barátjának, a szomszéd falu, Bogdánfalva lelkészének, Petrus Neumannak sem mondta meg nevüket.

Ez a kereszt ezer kilométerre van Budapestt?l.

Móser Zoltán, mno.hu

Ajánló
